„Deb*lní český trh. Ovládají nás, za prachy cokoliv.“ Expertka o cizině a číslech v ČR

- CZ24 News | 28. února 2024

ČESKO: Co bylo proboha proruského na traktorech s českými vlajkami? Na zemědělcích, kteří jsou české národnosti, odvádějící daně a odvody do českého státního rozpočtu, rozčílila se během rozhovoru ekonomka a expertka strany PRO Ivana Turková. „Někdy mají politici takovou drzost, že různé ceny v supermarketech u nás a v zahraničí vysvětlují tím, že jsme ‚specifický' trh. Já si to nemyslím, my jsme debilní trh, protože ho necháme ovládat diletanty, kteří jsou ochotni za prachy udělat cokoliv," uvedla.

Paní doktorko, zúčastnila jste se pondělního protestu farmářů v Praze. Protest sklidil kritiku, že jde o akci „agrobarona" Zdeňka Jandejska, jak si urvat víc z „koláče" českého zemědělství, protože „malí farmáři" mají mít přednost. Co k tomu říci?

Prosím, nepodléhejme nějakému rozdělování na lepší či horší zemědělce a pokryteckému komunistickému kádrování, toho jsme si v minulosti užili víc než dost a ani ve snu by mě nenapadlo, že po více než třiceti letech budeme tyto praktiky znovu zažívat.

Toto rozdělování společnosti zažíváme už od nechutné kampaně na prezidenta a v této rétorice a nálepkování jedou vládní představitelé neustále. Vždy, když dojdou argumenty, a to je velice často, nebo když má někdo jiný názor než ten jediný správný provládní, tak je proruský. Už je to vážně více než trapné a ubohé. My ve straně PRO zažíváme nálepkování dnes a denně, protože nejsme tou „správnou" systémovou stranou, zemědělci tuto ubohost od vládní vrchnosti okusili poprvé.

Strana PRO nebyla organizátorem a ani se na celé akci nepodílela. Vyjádřili jsme však plnou podporu protestu zemědělců, neboť tato vláda hodila přes palubu nejen zemědělce, ale také český průmysl, který přestává být konkurenceschopný a zavírá se jedna firma za druhou.

A pokud by alespoň někdy naši vládní představitelé mluvili pravdu a prostřednictvím médií objektivně informovali občany, tak vzhledem k tomu, co se děje na západ od našich hranic, prakticky ve všech západních zemích, jak obrovské a intenzivní tam jsou protesty zemědělců, tak by museli protest našich zemědělců označit za prozápadní, nikoliv proruský, protože v Rusku žádné zemědělské protesty nejsou, jich se totiž zelené bruselské likvidační šílenství netýká.

U našich západních sousedů v Německu probíhala v minulém týdnu největší generální stávka v historii Německa a naše média vše zlehčují a bagatelizují, že se jednalo o lokální protesty. Ne, opět lež. Oni neprotestovali jen proti zelené naftě nebo zachování daňových úlev, ale proti změně celého systému a odstranění likvidační vlády. V ulicích bylo 100 tisíc traktorů, přidali se autodopravci, restaurace, hotely, železničáři atd. Protestní akce měla podporu 95 % obyvatel. Německý ministr hospodářství Habeck to úplně přestřelil, když se dožadoval silového potlačení této stávky, že se jí účastní spodina a náckové a že se jedná o útok na demokracii a možný následný politický převrat. Naštěstí i němečtí policisté podporují požadavky stávkujících, takže k žádné agresi nedošlo. Ale chování vládní vrchnosti bylo naprosto stejné. V Německu spodina a náckové, u nás lůza a proruští švábové.

Strach z protestu zemědělců byl cítit týdny před jeho začátkem v médiích i vládních kuloárech. Z pana Jandejska udělali proruského živla, patřícího k dezinfo scéně, agrobarona čerpajícího dotace. Vrcholem hnusu a pokrytectví byl veřejný pranýř věčného politického matadora ProMoPro Vondry, který vytáhl na pana Jandejska nějaký ruský dehonestující dopis v diskusi na CNN Prima News a označil ho za „proruského kolaboranta, který dělá špinavou práci pro Babiše“. To jako vážně, až na takové dno se dostala politická diskuse?

Zdeněk Jandejsek je vzdělaný člověk a profesionál ve svém oboru, celý život je zemědělcem a taktéž bývalým prezidentem Agrární komory. Komu jinému by měla vláda naslouchat než takovému odborníkovi. Buďme rádi, že jsou zde lidé, kteří si zachovali zdravý rozum, nepodléhají mediálnímu tlaku a nepřitakávají vládnoucí politické garnituře jenom proto, aby si zachovali jejich přízeň.

Je nutné se podívat na to, kdo se tohoto „prozápadního“ protestu nejvíce obával, kdo ho tedy kritizoval a kdo se snažil jeho celistvost a sílu úplně rozštěpit? Což se jim nakonec povedlo.

Já osobně si myslím, že pro zemědělství je důležité, aby všichni bez ohledu na to, jestli jsou to „malí farmáři“ nebo „agrobaroni“ měli stejné podmínky pro svou práci, aby dokázali zajistit v co největší míře potravinovou soběstačnost a produkovali skutečně kvalitní potraviny.

Každopádně, čistě prakticky: k čemu byl podle vás pondělní protest zemědělců v Praze i čtvrteční akce Agrární komory?

Pondělní protest zemědělců měl mnohem větší význam, i když nakonec jeho rozsah nebyl tím, co lidé očekávali a co bylo předem avizováno. Zřejmě zafungoval strach mnoha zemědělců ze msty úřadů, které podléhají Fialově vládě – kontroly, hrozba odebrání nebo snížení už tak nerovných dotací ve

srovnání se zahraničními konkurenty.

Znovu ale opakuji, že je pro mne naprosto skandální, aby premiér a ministr zemědělství označili pondělní protest za proruský, protože byl namířen nejen proti Green Dealu, ale také proti krokům současné nekompetentní vlády a ten čtvrteční protest už byl tedy demokratický, protože ho pořádala Agrární komora a byl namířen jen proti zelené politice EU. Skutečně si tito pánové myslí, že občané ČR jsou naprosto nesvéprávní jedinci, konzumující pouze zkreslené zprávy na ČT?

Nezlobte se, ale mě to skutečně strašně vytáčí! Co bylo proboha proruského na traktorech s českými vlajkami? Na zemědělcích, kteří jsou české národnosti, odvádějící daně a odvody do českého státního rozpočtu? Tím chce někdo říci, že Rusko se podílelo na organizaci nebo že snad Putin celou akci sponzoroval? Cítíte stejně jako já, že to trapné nálepkování dezinformátory a dezoláty je už úplně za hranou? Lidé už se baví tím, že jsou hrdými dezoláty, pokud to tedy znamená nesouhlas s touto pětidemoliční politikou současné vlády, která už má podle výzkumů podporu pouhých 17 %.

Kvůli již zmíněné roztříštěnosti pondělní akce se od protestu distancovaly tři největší nevládní organizace – Agrární komora, Zemědělský svaz a Asociace soukromých zemědělců. Tímto krokem daly jasně najevo, že se nejedná o nevládní organizace, ale vládní, a tudíž jsou naprosto zbytečné. To je stejné jako s provládním šéfem odborů Středulou, neúspěšným kandidátem na prezidenta, podporujícím naši mladou a pohlednou, t.č. kandidátku za STAN. Ten je zadarmo drahý. Měl by hájit zájmy zaměstnanců, ale na jejich stranu se nikdy nepřidá, protože jede stylem bližší košile než kabát neboli bližší vláda než zaměstnanec, z kterého nic nekouká…

Pokud se bavíme o aplikaci Green Dealu na zemědělství, odpůrci zemědělců namítají, že je potřeba, protože „zemědělci drancují půdu“. A klidně můžeme produkci potravin v Evropě

omezit. Je na tom něco pravdy?

Od pana ministra Výborného jsme se dozvěděli, že Green Deal je dohoda pro budoucnost. Nedivme se, že v celé západní Evropě probíhají protesty, když vládní politici toto tvrdí. Ne není, je to zvěrstvo, naprosto nesmyslný výplod chorých bruselských mozků, kteří likvidují konkurenceschopnost EU, a to ve všech svých oblastech, tedy i v zemědělství. Je to výsledek politicko-ekonomického lobbování, ale o skutečnou ochranu přírody a o boj s fiktivní klimatickou katastrofou tu opravdu nejde. CO2 není nepřítel, nedýcháme čistý kyslík, ale směs plynů CO2, dusíku a kyslíku. 100% čistý kyslík je smrtelně nebezpečný. Bohužel bruselští zelení fanatici pravděpodobně chyběli ve škole na chemii a biologii, pokud jim něco tak zásadního uniklo.

Kdo jen trošku přemýšlí, tak mu je jasné, že nad Evropou není žádný neprodyšný ochranný trychtýř, který nás ochrání před průnikem CO2 z jiných částí planety. Z celkového množství produkce CO2 se Evropa podílí přibližně 6 %, z toho můžeme ovlivnit asi jednu desetinu. Proti tomuto faktu je směšné tvrzení, že větrníky, fotovoltaika, zavření uhelných elektráren či zákaz spalovacích motorů v Evropě spasí svět. Je zajímavé, že se ještě nenašel žádný lobbista, kterému jde skutečně o ekologii a vadily by mu např. miliony tun plastových obalů a lahví.

Kdo zde drancuje půdu, určitě nejsou zemědělci, ale nadnárodní korporace, protože jsme takoví hlupáci, že dopustíme likvidaci černozemě, na které rostou závratnou rychlostí nepřeberná množství skladů a byznys center. Máme v Evropě prvenství v množství m2 na hlavu zabrané zemědělské půdy. V programu naší strany PRO máme jasně – žádná černozem na výstavbu, pouze brownfieldy.

Snížení produkce potravin v Evropě bude mít za následek navýšení dovozu ze zemí mimo Evropu, tedy snížení kvality a navýšení dopravní ekologické zátěže z toho krátkodobého pohledu. Z toho strategického dlouhodobého pohledu jde o vytvoření jedné světové vlády v souladu s agendou 2030 a Great reset Klause Schwaba nic nevlastnit – vše sdílené, omezit dopravu a vytvořit „smart cities“ neboli patnáctiminutová města, vyvolat nedostatek potravin a začít s konzumací hmyzu, zrušit hotovost – zavést pouze digitální měnu se sociálními kredity pro poslušné.

Paní profesorka Danuše Nerudová vzkázala českému průmyslu, že Green Deal je příležitost, a pokud se s ním není někdo schopen vyrovnat, je to důsledek nedostatku inovací. Je to správný výklad?

Vzkaz paní profesorky, členky Aspen Institutu, vnímám jako čistě populistické až laciné gesto neúspěšné kandidátky na prezidenta, která se teď snaží dostat alespoň do Evropského parlamentu. Pokud chce uspět, musí s nimi táhnout za jeden provaz a odkývat vše, co je jí podstrčeno. V jejím případě víc než u kohokoliv jiného platí „mluviti stříbro, mlčeti zlato“. Možná kdyby v prezidentské kampani mlčela, tak by mohla i vyhrát. Pro všechny tyto absolventy je typické, že se stanou servilními loutkami svých páníčků. Inu „koho chleba jíš, toho píseň zpívej“.

Green Deal je pouze o tom, že se veřejné prostředky přesunou do kapes soukromých firem, nadnárodních korporací a globálních hráčů. Ve výsledku dojde k postupnému snižování životní úrovně v Evropě a ztrátě evropské konkurenceschopnosti s asijskými či americkými producenty, kteří nemusejí investovat do nesmyslných opatření EU. Toto není v žádném případě o inovacích, které by dále prohloubily nárůst nákladů na výrobu. Jakým fiaskem dopadlo tvrdé prosazování elektromobility, zažíváme právě nyní. Po ukončení dotací v Německu nastal dramatický pokles poptávky po těchto vozech.

A odpustky ve formě emisních povolenek, to je úplný výsměch. Kdyby se vracely zpět do investic do životního prostředí, na šetrnější technologie nebo na již zmíněné inovace, tak by se dal jejich smysl pochopit. Ale nebuďme naivní a nehledejme smysl, kde jde primárně o pouhý byznys pro pár vyvolených. Jedná se o cenné papíry, které skoupili různé americké, německé penzijní fondy a další spekulanti, kterým přináší obrovské zisky, kteří jejich cenu vyhnali z původních dvaceti eur za tunu až na devadesát eur, a to není zdaleka konečná cena. O cenu emisních povolenek se samozřejmě zvyšuje finální cena energií, takže když na to nebudou firmy nebo domácnosti mít, tak přispěchá hodná EU či naše vláda s nabídkou dotací z veřejných peněz, a tunel je na světě. Dá se to taktéž přirovnat k dani, která je zahrnuta v ceně, ale kterou neodvádíte státu, ale soukromým subjektům, v tomto případě na lepší životní úroveň amerických a německých seniorů. A jestli si někdo myslí, že naše vláda se na tomto byznysu ze své pozice nemůže podílet, tak je na omylu, neboť hlasovali pro snížení počtu emisních povolenek, což v konečném důsledku povede k nárůstu jejich ceny. Čím vyšší poptávka a menší nabídka, tím vyšší cena.

Kdysi to trefně vystihl americký prezident Ronald Reagan, který proslul, mj. i tímto výrokem: „Pokud se to hýbe, zdaňte to. Pokud se to stále hýbe, regulujte to. A když se to už přestane hýbat, dotujte to.“

Hovoříme-li o potravinové soběstačnosti čili nutnosti saturovat domácí trh, namítá se, že jinde v Evropě či ve světě se potraviny vyrobí levněji čili proč dotovat Babiše či Jandejska. Dává to smysl?

Tato otázka má několik dimenzí. Tou první je vnímání potravinové soběstačnosti, která je i otázkou bezpečnosti. Soběstačnost v produkci potravin, alespoň těch základních, je také výrazem národní suverenity. Jsem přesvědčená, že je nutné vytvořit ochranu vlastního trhu, za jakoukoliv cenu. Nebudou-li potraviny, bude hlad, tak jednoduché to je. Správa státních hmotných rezerv má zásobu potravin podle druhu na jeden až 23 dnů, přibližně třináct milionů denních dávek potravin, které by pokryly spotřebu na zhruba jeden a půl dne, což není zrovna uklidňující.

Druhou dimenzí, zda dovážet levnější zemědělské produkty ze zahraničí a konkurenčně vyřadit české zemědělce, říkám kategoricky ne, neboť tento trh vykazuje zcela jasné diskriminační prvky a nerovné podmínky.

V nedávné době jsme byli svědky, že neexistuje žádné společné evropské řešení energetické krize, každý stát hájil prioritně své vlastní zájmy. Stejně tak neexistuje žádná společná zemědělská politika. Podpory plynoucí do zemědělství a potravinářství jednotlivých států nejsou srovnatelné ani spravedlivé. Přitom její původní vizí bylo pomocí dotací a administrativních intervencí motivovat zemědělce k vyšší produkci a dosažení soběstačnosti. EU v tomto směru ztrácí naprosto svou legitimitu, protože dochází k obrovským nerovnostem. Přece není možné, aby se v rámci této Unie poskytovaly dotace některým zemím 98 eur na hektar a např. Belgii 400 eur na hektar. Aby si Španělsko vyjednalo 39 tisíc na osobu dotace a ČR pouze 2. 178 Kč. Je poté logické, že Španělsko dodává maso mnohem levněji a ostatní mu nemohou konkurovat.

Kromě nespravedlivých dotací se jedná navíc o kvalitu dovážených potravin, neboť nejen Ukrajina, ale také třeba Mercosur a všechny státy mimo EU nemusejí dodržovat zelené šílenosti, které zvyšují cenu. Nepodléhají stejným kontrolním standardům na kvalitu jako u nás. Jsme svědky, co se nyní děje na polských hranicích, kde se po zásahu nespokojených polských zemědělců ocitla ukrajinská kontaminovaná pšenice z vagónů vysypána na kolejišti.

Zemědělcům diktuje EU, aby nechali půdu ležet ladem, ještě na to dostanou dotaci, krávy moc prdí a zamořují životní prostředí, tak je raději vystřílíme, zakazujeme hnojiva a potom se dostane na náš trh levná pšenice z Ukrajiny. Stejně zvrácené hospodaření je u zvířat nebo kuřat. Prodáme je do zahraničí a zpracované zpět draze kupujeme, přidanou hodnotu shrábnou jiní. Stejné je to například i s dřevem, které se prodává „nastojato“ a zpracovává v zahraničí.

Pan Jandejsek jedním dechem říká, ať se klidně v celé EU dotace zruší a pak se ukáže, kdo umí vyrobit kvalitní potraviny za slušnou cenu. Je přesvědčen, že „kdybychom smázli dotace, tak bychom

u nás zvedli ceny potravin o 30 %, ale v Německu o 60–65 %“. Tak jsou dotace nespravedlivé.

Jsem taktéž názoru, že dotace, a tím nemyslím jen v zemědělství, ale obecně, křiví trh. A protože jejich výši ovlivňuje lidský faktor a z veřejných prostředků, tak jsou nespravedlivé. Hlavně mi v poslední době připadá, že spousta lidí si myslí, že rostou na stromech nebo se množí v bankomatu.

Tomáš Prouza, který zastupuje supermarkety, sděluje občanům, že dovozové potraviny jsou levnější a domácí zboží v obchodech je dražší, protože „agrobaroni“ jsou chamtiví…

Další návětěvník Aspen Institutu. Hloupější tvrzení snad není možné ani vypustit z úst, ale je pochopitelné, že i on musí poslušně plnit zadání svých loutkovodičů a chlebodárců.

Pojďme to uvést na pravou míru. Máme 33 tisíc zemědělců, 8,5 tisíce potravinářských podniků a šest až osm obchodních řetězců, kteří drží 90% podíl trhu, tzn. máme zde oligopol jako vystřižený a mezi řetězci uplatňované nezákonné kartelové dohody. 500 mld. Kč je obrat v agrárním sektoru, zisk 20 mld. Kč, tzn. 4% ziskovost zemědělců, zpracovatelé mají 6 % a řetězce si přirazí v průměru 130 %.

Pan Prouza záměrně lže. Nikoliv agrobaroni, ale řetězce, které se nám utrhly ze řetězu a jsou chamtivé. Máme zde třikrát vyšší počet supermarketů, resp. m2 prodejní plochy, na jednoho občana než v Německu. Kdyby se jim to bohatě nevyplatilo, tak by zde nebyly. Ať žije řetězec, který zisk prostřednictvím vnitřních přefakturací vyvede do zahraničí a našim lidem dá třetinovou mzdu než v Německu. A to se ještě zajede náš premiér přesvědčit, zda je nutella v Německu větší a levnější. Inu akademik, kterému je podnikatelské prostředí a manažerské jednání vzdáleno asi jako mně jeho dotační nesmysly v souvislosti s posílením role žen v Barmě.

Vloni nám tihle Prouzové a spol. tvrdili, jaký mají zemědělci za sebou úspěšný rok, a zase jen lež. Podíváte se na statistiku ČSÚ a zjistíte, že mělo zemědělství pokles meziročně o více než třetinu. Je to nejhlubší propad za posledních deset let. Navíc zemědělci vloni osm měsíců v řadě zlevňovali, nejvíce v prosinci, jednalo se o nejvyšší zlevňování v historii samostatné ČR od roku 1993 a ceny v řetězcích se nepohnuly.

Zemědělci prodávají za ceny jako před 10-15 lety i přes obrovský nárůst všech vstupů, obzvláště energií. Např. ceny mléka jsou na úrovni roku 2000, ceny obilovin jsou na tom ještě hůře. Brambory vykupují řetězce za 10 Kč, obratem za uložení do regálu je prodávají za 30 Kč. Pokud ale řetězec najde v zahraničí dodavatele s cenou 8 Kč, protože tam mají vyšší dotace než český zemědělec, tak je nakoupí v zahraničí a české kvalitní brambory skončí v bioplynkách za 20 haléřů. Stejné je to s cibulí, kterou nechají raději shnít na polích. Za vším je dřina zemědělců, kteří ve finále nemají, komu své produkty prodat. To je katastrofa, kam nás zahnala nenažranost řetězců a EU pod rouškou neexistující společné zemědělské politiky, která je bohužel jen pro vyvolené.

Pan Prouza už si může otevřít živnost nebo rovnou vysokou školu s oborovou specializací Obratnost v mystifikacích a lžích. Všichni určitě zaznamenali přestřelky na konci roku mezi ministrem Výborným a řetězci ohledně slibu, že o snížené DPH zlevní, či-li o 3 procentní body. Místo toho však řetězce oznámily, že zdraží o 5-10 %. Sice nakonec nedošlo k původně avizovanému zdražení, ale ceny zůstaly shodné, maximálně rozdíl v haléřích. K tomuto výsledku dospělo porovnání cen ve 12 krajských městech a v Praze, u sedmi řetězců po několik měsíců, u osmi základních položek. Vzhledem k tempu zdražování posledních dvou let se jednalo pouze o „kosmetickou“ záležitost. To následné trapné uvádění dvou desetinných míst na cenovkách v supermarketech raději nechám bez komentáře, protože mě žádný slušný nenapadá. Když něco zlevní z 2,90 na 2,68 Kč, tak kolik asi bude výsledná cena – pořád 3 koruny. Přes již zmíněné několikaměsíční zlevňování zemědělců s nehoráznou obchodní přirážkou řetězců v průměru 130 % je chování supermarketů v čele s Prouzou, znovu opakuji nenažrané, neslušné a nemorální!

Vláda má k dispozici Zákon o cenách a dále Zákon o významné tržní síle a nekalých obchodních praktikách při prodeji zemědělských a potravinových produktů. Jestliže tento zákon může pomáhat ve Francii, Německu, Španělsku, Itálii atd. proč ne u nás?! Vlády v těchto zemích chrání prvovýrobce a garantují jim pokrytí nákladů plus min. 10 % marži, zpracovatelům 6-10 % a maloobchodním řetězcům, protože mají obrat v miliardách, tak mají stejnou obchodní přirážku do 10 %. Slyšíte dobře 10 %. ÚOHS podléhá regulaci EU, takže by měly být stejné podmínky ve všech státech, jestli se nepletu… To by ovšem musel konat Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, ale ten záhadně kontrolu neprovádí.

Uvedu ještě jeden příklad, který mě také nadzvedl ze židle. Varná deska z Itálie se prodává v několika evropských zemích, ale s podstatným rozdílem v ceně. V Německu stojí v přepočtu 33-36 tisíc korun, a i kdybyste si u nás prošoupal podrážky, tak nejlevnější seženete v akci za 57 tisíc,

přičemž běžná cena je 63 tisíc korun. Co to je za drzost?! K nám snad dvakrát obletěla zeměkouli, že se tak prodražila doprava? Ne, nikoliv, jsou tak drzí, protože ví, že si to mohou dovolit.

Takže pane Prouzo, bylo by více než žádoucí zamést si před vlastním prahem. Nikoliv agrobaroni, ale řetězce, které se nám utrhly ze řetězu, jsou chamtivé. Máme zde 3x vyšší počet supermarketů, resp. m2 prodejní plochy na jednoho občana než v Německu. Kdyby se jim to bohatě nevyplatilo, tak by zde nebyly. Ať žije řetězec, který zisk prostřednictvím vnitřních přefakturací vyvede do zahraničí a našim lidem dá třetinovou mzdu než v Německu. A to se ještě zajede náš premiér přesvědčit, zda je Nutella v Německu větší a levnější. Inu, co naděláte s akademikem, kterému je podnikatelské prostředí a manažerské jednání vzdáleno asi jako mě jeho dotační nesmysly v souvislosti s posílením role žen v Barmě.

A to mají ještě provládní politici takovou drzost, že rozdílné ceny stejného druhu zboží ve stejných supermarketech u nás a v zahraničí vysvětlují tím, že jsme „specifický“ trh. Já si to nemyslím, my nejsme specifický trh, my jsme debilní trh, protože ho necháme ovládat diletanty, kteří jsou ochotni za prachy udělat cokoliv.
ZDROJ: PL